

Asia: VN/23778/2022

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen materiaaliselosteesta

1. Asetuksen yleinen palaute

a. Onko asetuksessa kuvattu materiaaliselosteen laadinnan menetelmä selkeä ja ymmärrettävä?

Kohta/osio, joka ei ole selkeä ja ymmärrettävä [Asetuksessa ei kuvata riittävän yksiselitteisesti, minkälainen materiaaliselosteen tulisi olla. Mikäli selosteen sisällöstä ei tulla ohjeistamaan asetusta tarkemmin, voi lopputuloksena syntyä sisällöltään hyvin monenlaisia ja -tasoisia selosteita. Epäselväksi jää esimerkiksi se, onko tarkoitus, että selosteessa jokainen rakennusosa jaetaan vielä siinä käytettyihin eri materiaaleihin ja materiaalit vielä alkuperän mukaan vai kerrotaanko selosteessa ikään kuin erillisinä toisistaan riippumattomina tuloksina rakennusosien massat, eri materiaalien massat ja eri alkuperästä olevien materiaalien massat? Jälkimmäinen ei tue hiilijalanjälkilaskennan tarpeita. Lisäksi epäselväksi jää, onko materiaaliselosteen tarkoitus toimia puhtaasti hiilijalanjälkilaskennan lähtötietona, syntyä osana hiilijalanjälkilaskentaa vai toimia rakennuksen materiaali-passina.]

b. Onko asetuksessa esitetty menetelmä mielestäsi tarpeeksi kattava, jotta sen avulla saadaan käsitys rakennusten materiaali-virroista Suomessa?

Muutosehdotus tai muu kommentti: [Menetelmän sisältö ei ole kattava, jotta sen avulla saadaan käsitys rakennusten materiaali-virroista ja se on myös osin ristiriitainen hiilijalanjälkilaskentaa varten tarvittavien tietojen kanssa. Asetuksen mukaisesti materiaaliselosteeseen sisällytetään laajamittaisissa peruskorjauksissa vain korjauksen yhteydessä ja tarkastelujakson aikana uusittavat rakennusosat. Asetuksessa ilmastaselvityksestä todetaan kuitenkin, että laajamittaisen korjauksen elinkaaren hiilijalanjälkilaskennassa vaiheessa C huomioidaan koko rakennuksen purkaminen ja siten kaikkien purussa syntyvien materiaalien kuljetuksen ja käsittelyn ilmastovaikutukset. Koska materiaaliseloste ei kata kaikkia peruskorjattavan rakennuksen sisältämiä materiaaleja, tulee materiaalitiedot- ja määrät vaiheen C hiilijalanjälkilaskentaa varten arvioida muuten. Materiaaliseloste tukee tällöin vain puhtaasti hiilijalanjäljen laskentaa, mutta se ei juurikaan palvele materiaali-virtatiedon kerryttämistä eikä toimi rakennuksen materiaali-passina. Tämä koskee myös uudisrakentamista, mikäli selostetta ei päivitetä ajantasaiseksi enää myöhemmin elinkaaren aikana. Asetuksessa voisi selkeämmin sanoa, että materiaaliseloste uudisrakennuksen ja erityisesti perusparannuksen tapauksessa palvelee pääasiassa vain hiilijalanjälkilaskentaa, ei niinkään materiaali-virtojen selvittämistä. Purkamisen yhteydessä rakennuksen materiaalitietoja on joka

tapauksessa täydennettävä peruskorjauksissa kaiken materiaaliselosteen ulkopuolelle jäävien materiaalien ja uudisrakennuksissa elinkaaren aikana tehtävien korjausten osalta.]

c. Onko asetuksessa esitetty menetelmä mielestäsi sekä uusille että korjattaville rakennuksille?

Muutosehdotus tai muu kommentti: [Ks. kommentti edelliseen kohtaan. Korjattavissa rakennuksissa materiaaliselosteen sisältö voi jäädä hyvin suppeaksi ja mietimme, onko selosteen laatiminen siksi korjaushankkeissa ylipäänsä tarkoituksenmukaista vai voisiko saman asian esittää osana hiilijalanjälkilaskennan raporttia.]

d. Soveltuuko asetuksessa esitetty menetelmä mielestäsi käytettäväksi rakennuksen suunnittelun aikana ennen rakentamisluvan hakemista?

Kyllä

e. Muita yleisiä kommentteja:

Mikäli materiaaliseloste on tarkoitus pitää ajan tasalla ja päivittää rakennuksen elinkaaren aikana, tulisi se sanoa asetuksessa.

2. Kommentit asetusluonnoksen pykäliin

1 § Rakennuksen materiaaliseloste

-

2 § Materiaaliselosteen laadinta ja päivittäminen

-

3 § Rakennusosat

-

4 § Rakennusosien sisältämät materiaalit

Menetelmä jättää materiaaliselosteen laatijalle paljon harkintavaltaa sen suhteen, mihin materiaaliluokkaan eri materiaalit luokitellaan. Jotta selosteista olisi mahdollista saada materiaalivirtoja mahdollisimman hyvin kuvaavaa tietoa, tulisi tätä ohjeistaa tarkemmin.

5 § Materiaalien alkuperä

On hyvä asia, että käytettyjen materiaalien alkuperätieto pyritään kokoamaan materiaaliselosteeseen. Tämä tulee kuitenkin teettämään lisätyötä, koska tarkempia tietoja esimerkiksi valmiiden rakennustuotteiden kuten ikkunoiden ja ovien materiaaleista ei ole helposti saatavilla, jotta esimerkiksi ikkuna olisi mahdollista erotella kaikkiin sen sisältämiin materiaaleihin. Vaadittava tarkkuustaso olisi siten hyvä määrittää. Tarkat materiaali- ja tuotetoimittajat ei ole tiedossa vielä rakennuslupavaiheessa.

Sekaannusta asiassa voi aiheuttaa myös se, että sama materiaali voi olla samanaikaisesti esimerkiksi sekä uusiutumaton että kierrätetty.

6 § Materiaaliselosteen tietojen ilmoittaminen

-

Lehmuskoski Ville-Pekka
Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön toimiala

Koskinen Kaisa-Reeta
Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön toimiala - Helsingin kaupungin
kaupunkiympäristötoimiala (rakennusvalvonta, tilat-palvelu,
asuntotuotantopalvelu, ilmastoyksikkö)